

Független Magyarország

Egy szám 10 korona	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. Telefon-szám: 164	CELESTIS SZERKESZTŐ FODOR KAROLY Helyettes szerkesztő: JEGESS JÓZSEF	Előfizetési árak: Nagyedvire — — — 600 — K	Egy szám 10 korona
---------------------------------	--	---	---	---------------------------------

Az ünnep

Áhítatos zolozsmás esendjét a dolgozó szürke hétköznap, alkotást jelentő zaja követi. Az imádságra hívó harang szava után a gyárkürtő munkára intő bugása következik. A karácsony szent ünnepe és az évfordulót jelentő ujesztendő napja közé ékelődött négy munkás hétköznap fordulunk olvasóink táborához, hogy az évfordulón, a beköszöntő ujesztendőben bennünket előfizetésével támogasson. Ez az évforduló esetleg sorsfordulója ennek a lapnak, mely megindulásának pillanatától mindentör a város és a közönség érdekeit képviselte. Mi nem kapunk semmilyen oldalról szubvenciósi anyagi támogatást, mi a magunk erejére és a közönség támogatására vagyunk utalva. Mi nem kérünk, nem kapunk, nem fogadunk és felkínáláskor sem fogadunk el semmilyen oldalról anyagi támogatást. Mi nem vagyunk pártlap, a mi elvünk, a mi irányunk a köz érdeke. El fogulatlan bírálói vagyunk az eseményeknek és hűséges propagálói minden jónak, szépnek és nemesnek. Mi nem ismerünk pár szempontot és egyéni érdeket, csak egyet támogatunk önzetlenül, a párt és felekezetieskedésen felülemelkedő általános nagy érdekeket.

Ha a város és a Csonka-vármegye közönsége úgy véli, hogy egy ilyen elfogulatlan, pártkereteken kívüli álló lapra szüksége van a városnak és a vármegyének, úgy arra kérjük közönségünket, hogy az eddiginél még fokozottabb mértékben támogasson bennünket, hogy a gazdasági viszonyok tomboló viharában is megállhassuk az élet küzdőterén helyünket.

Ugy érezzük, hogy ha valaha szükség volt ebben a városban egy elfogulatlan újságra, úgy ma, amikor az élet ezerféle változata meg-

kívánja a nyilvánosságot, fokozottabb mértékben van szükség a Független Magyarújságra. Amidőn újra és ismételve kérjük a város és a vármegye közönségét, hogy lapunkra előfizessen, igérjük,

hogy becsületese és elevenen szerkeszszett, az eseményekről gyorsan értesítő újságot adunk kezébe az olvasónak.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Nem lehet magyar jóvátétel.

Minél inkább közeledik az antant döntése a jóvátétel ügyében, annál világosabbá válik, hogy ez a tönkretett ország jóvátételt nem fizethet. A jelen és várható eseményekről munkatársunk a következő érdekes és szenzációs értesüléseket szerezte:

— Magyarország egyszerűen nem fogja fizetni a követeléseket, mert nincs miből fizetnie.

— Ha az antant azt hiszi, hogy van miből fizetni keresse meg azt a forrást, amelyből merithet. Ahol semmi sincsen, onnan az antant sem vihet el semmit Magyarországon az antant nem szerezhet olyan kézi zálogokat, mint amint a Rajna mentén rátette a kezét; a legrosszabb esetben megszáll két vármegyét, amivel nem nyer egyáltalán semmit. Nekünk nincsenek Ruhr-vidéki bányáink, amelyekből egyszerűen el lehet vinni az értékeket. Magyarországon a föld az egyetlen vagyon,

melyből csak hosszú és nehéz munka tudja az értéket kitermelni. Eppen azért semmi megtörő intézkedésnek nem lehet semmi eredménye.

— Magyarország nem először van olyan kétségbeesett helyzetben, hogy — senki sem kívánja kormányozni, ami a jóvátételi követelések után egész bizonyosan befog következni.

— Azzal a programmal, hogy a jóvátételi követeléseket végrehajtja, egyetlen magyar politikus sem lenne hajlandó kormányt alakítani. Az antantnak vagy el kellene ejtenie jóvátételi követelését, vagy pedig magának kellene átvennie Magyarorszag kormányzását és pénzügyeinek rendbehuzását. Mivel pedig ez utóbbi feladatra még az antant sem vállalkozhatik, az antant nagyon meg fogja gondolni, hogy rákényszerítse-e a magyar kormányt a kétségbeesés utolsó lépésére, a lemondásra?

A francia haditengerészetet átszervezik.

Párisban Francia parlamenti körökben élénk érdeklődéssel kísérik a kormány haditengerészeti programját. Ennek egyik pontja kelt nagyobb érdeklődést, amely szerint a dreadnautok rendszerről áttérnek a kisebb egységekre. Így igen sok tiszt és legénység válna feleslegessé. Haditengerészeti körökben a terv ellenszenvvel látt.

Az osztrák parlamentet összehívják.

Bécs. A nemzetgyűlés elnöke a szocialdemokraták kérésére szombatra, december 30-ra összehívta a nemzetgyűlést.

Bethlen ideiglenes külügyminiszter.

Budapestről jelentik, hogy beavatott helyen úgy tudják, hogy egyelőre Bethlen gróf miniszterelnök magának tartotta fenn a külügyi tárcát, mivel a miniszterelnök egyetlen külügyminiszteri jelöltje Teleky Pál gróf.

Bomba az olasz követség előtt.

A liszaboni olasz követség kapujában egy bombát robbantottak fel, amely azonban kevés anyagi kárt okozott. A kapuban egy levelet találtak, amelyben a tettes azt írja, hogy a bomba felrobbantásával a fascizmus elleni antipatiájának akart kifejezést adni.

Megszűnt a budapesti görögkövetség

Budapest. Az athéni kormány takarékosági okokból megszüntette a budapesti és bécsi görög követséget.

Az ir kormány szabadon bocsátja a politikai foglyokat.

Róma. Londoni jelentések szerint Dubánban az ir kormány határozottan adott ki, amely szerint mindezeket a politikai foglyokat, akik irásban kötelezik magukat, hogy a jövőben nem fognak fegyvert az ir szabadállam ellen, szabadon bocsátja.

A magyar gyermekek karácsonya Svájcban.

Zürich. A magyar kolónia a karácsonyi ünnepek alatt a Svájcban tartózkodó magyar gyermekek számára karácsonyi ünnepséget rendezett. Mintegy 900 magyar gyermek jelent meg az ünnepségen, melyet Wigand főkonzul neje rendezett. Minden gyermek 2000 frank értékű ajándékot is kapott.

Értesitem úgy a bajai, mint a vidéki vevő közönségemet, hogy az **Engelmann és Lichter-féle** elsőrendű kézimunka cipőket, mint bizomány, egyedárusítását átvettem. **Stellner Zsigmond**
 cipő üzlete Beja (Grauau g há) Vörösmarthy utca 1. sz.

dr. piábanost, Amler Antal tanító-képzési igazgatót, Trenka Kálmán rendőrfőtanácsost, Rubitska főtanácsost, Fehérváry Dezső dr. orvosi tanácsost és a város vezetői közül azokat, akik a rendőrség iránt érdeklődnek. Az előadást a legnagyobb díszlet hangján szövegezték. Kemény Sándor mély érzéssel előadott, igen hatásos aktuális prólogusa után a „Gyűlölet” című felülvizsgálata következett, amelyben Molnár társaság, Gál önkéntes társaság és mások igen igyekezettel szerepltek. A női szerepekben Szekeres Rózi és Kocsis Anuska nyújtottak kiváló alakítást. A műsor fénypontja Kiss G. Manci ir. duma szavaltata volt. A közönség kis mértékben olyan magyaros hangulatba került, hogy ráadásul még egyszer a lámpák elé hívták. A végfokozat című ki vigasztalásban igen ügyes volt Lovriy Mária és Kucsera Margit. Rézecsés László és Nagy Részó jól alakítottak. Az előadás után reggelelő tánc volt.

ANAPESEMENYEI

— Elkészett rendelet. A fővárosi lapok elcsúszott szombati számai közölték, hogy a kormány megengedte, hogy a karácsony előtti vasárnap az üzletek reggeli 7 órától este 6 óráig nyitva lehetnek. A bajai kereskedők ezzel a jogukkal nem éltek, mert a rendelet szombati napig nem érkezett meg. Bajára Sötét vasárnap délelőtt 10 órakor rendőr jár: boltról boltra és felhívta a kereskedőket, hogy jelentkezzenek be. Amikor már mindenki be volt vonulva, akkor érkezett meg a rendelet. A rendőrök újra felkeresték a boltokat, hogy most már nyitva tarthatják a boltjukat, csak hogy már késő volt. A legtöbb kereskedő maga is, személyesen is előhozott az üzletből. — Reméljük, hogy a Szilveszter napra vonatkozó kormányintézkedés már Baján is végrehajtható lesz.

— Eljegyzés. Ifj. Ackermann János Binder Macát eljegyzte. Székely Margitot eljegyzte Szentirmay Eds. (Minden külön értesítés helyett).

— Szilveszter-estély. A Bajai I. Kath. Négyzet folyó 16. évfolyamán este fél 9 órakor a Nemzeti Szállóban tombolával egybekötött Szilveszter-estélyt rendez.

Elfogtak egy betörőbandát. Rablást, gyilkosságot készítettek elő.

A város közbiztonságát a legutóbbi időben betörések, lopások utomlásának tarstították meg. A rendőrségnek már régóta az volt a gyanúja, hogy jól szervezett banda működik, de a banda nyomára jutni sem tudott. A rendező ezeket pedig naponta szaporodtak anélkül, hogy a tettesek a legkisebb nyomot is hagytak volna maguk után. Ismeretes, hogy legutóbb a Füstös félsz. betörés tartotta igazomban a vérost. Érdesség az, hogy a közönség a dolognak, hogy Füstösök egy jóvaló bajai kereskedőt gyarmítottak meg a lopással. A rendőrség azonban, amikor a nyomozást a gyanu alapján kellő óvatossággal folytatta, hamarosan rájött, hogy a gyanu alaptalan. Megkezdtek a nyomozást a tett sek után. Most

a nyomozásnak meg is az eredménye. Kiderült, hogy az elcsúszott banda tagjai közül ketten követték el a betörést. A kasszát a Sugovicsba dobták, miután felcsúszították és a pénzt kivették belőle. A tettesek be is ismerék tettüket. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a városi társaság az eddig elküldött betöréseken kívül több bűncselekményt készített elő. Így János halála áldozat egy nagy szabású betörést terveztek, mely alkalmával a gyilkosságtól sem mentek volna vissza, ha arra szükség lett volna. A nyomozás most fejeződött be. A társaság bűnismertetőit, a rendőri nyomozás részleteit a legközelebbi számunkban közzé fogjuk tenni.

— Házasság. Gardali's Olga és D. Ant. Andrák (k. gépészmérnök) folyó hó 27-én Baján házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett)

Daninger János és Faragó Ilonka folyó hó 24-én házasságot kötöttek Budapesten.

— A Munkás TE jól sikerült mulatságot rendezett karácsony előtti napján. A Központi egyetemes szövetésig megtölt a házban publikummal. Az előadásról a legnagyobb elismeréssel szóltunk. Kéremességeket szerezett a közönségnek F. Kesz. Ilonka a Kató szerepében, kellemes és csengő hangját a publikum hála tapsokkal jutalmazta. Működő partnere volt Paucsek István Sötét Féri szerepében, már a megjelenése is elárulta, hogy otthonosan érzi magát szerepében. Őz ketten vitték sikerre a darabot, míg a többi szereplők is nagyon sokban hozzájárultak. Az előadást reggelig tartó tánc követte. Di.

x Arany- és ezüstbevitálás Budapest, Vármegye-utca 7. Hivatalos órák 9-5-ig.

— Talált pénz. Kát. drék, becsületes kis lányka, Schlesinger Ilonka és munkahelyén Kéna Terike a szombati hetivásár sokadalmában egy pénzcsomagot talált, nagyobb pénzeszszeget tartalmazó. A kis lánykát behozták a pénzt szerkesztésükbe ezzel a kérésrel, hogy az összeget jogos tulajdonosának átadják. Felhívjuk a közönséget, hogy jelentkezzenek szer-

kesztésükben a pénz átadására. Amennyiben szombati napig nem jelentenek, úgy a pénzt átadjuk a bajai sz. kir. államrendőrségnek.

— Rothschild Rózsika városunk ritka tehetséggel megáldott és nialis hegedűművésznője engedve barátai és ismerősei sürgetésére hazatért — amint értesültünk — elhatározta, hogy a következő évben lejön szülővárosába, hogy egy estét át hangversenyessen. Az eddigi díszprogramok szerint Rothschild Rózsika a jövő héti szombatján, január hó 6-án este tartja meg koncertjét. Az egész város érdeklődéssel tekint a minden esetre igen érdekes és nem mindennapi élvezetet nyújtó koncert elé. Az ifjú művésznő idehaza Hubay becsült növendéke volt és a zeneakadémiai tanári oklevéllel ment Berlinbe. F. Esch Károly világ-hírű művész képe iekolájába, mely iekolát most fejtette be nem közönséges sikerrel.

— Értesítjük a közönséget, hogy minden magántermésztű közleményért soronként 30 koronát számítunk fel a napikerek rovataiban. Bálak, mulatások, előadások, sportversenyek bejelentése, felhívások, hangversenyek és ehhez hasonló közlemények ezen elbírálás alá nem esnek és mindenkor a hír leadása alkalmával írtatandók és így ilyen közleményeket telefonon nem vesszük át.

— A „Koncert” r.-t. II. bajai hangversenye. Még látni és hallani em ékezetekben van a bajai a Koncert I. bajai hangversenye: a Melloe kvartett briliánsan sikerült estélye, amikor a II. hangverseny hírt vesszük. Január 20-án a legnagyobb magyar zenekarok egyikét, Kőrösi-Szántó László irányításában városunkban, Halász Gittával az Opera tehetősege, fiatal koloratúr énekesnőjével együttes koncerten Kőrösi rövid idő alatt IV. koncertjét adja. Peseu olyan balladán sikerrel, hogy utóbbi hangversenyén az ötödik rádió után a színház előadásával kellett a munkát váró közönséget a színház előadásából eltávolítani. Két Chopin estét ad januárban Kőrösi-Szántó László, aki a legjobb magyar Chopin játékos. — Itteni programjában is sok Chopin-darab szerepel, Halász Gitta a legjobb koloratúr áriákat fogja énekelni. Jegyek Kollár A könyvtárszolgálatban előjegyezhetők. A színházban szociális híre az egész városban nagy örömet keltett.

— Kukorica kenyér lesz Aradon. Aradi lapok írják, hogy Arad város kenyérszállítása a legnagyobb veszélyben forog. A minisztérium következtében ugyanis a malacok nem tudnak elegendő bazékon jutni. Így a buza írtat kénytelenek kukoricával keverni, hogy szállításukat megkönnyítsék. Az új jogok természetesen fő háborúba irányítják ezt az ügyet és a maximális árak fölemelését követelik, mert — mint írják — elég volt nekik a háború alatt a kukorica-ízestől — máriszt az erdélyi és bánáti föld bőven eláthatja a lakosságot akár kalácsnak való készlettel is. Tadni kell természetesen, hogy az oláh kormány igen halacsnyra maximálta a buza árát, hogy nagy károkat okozó pénzen vásárolhasson össze az országban készletet a szőlőből.

x Rész kedélye többnyire a közönség zavaraira vezethető vissza. A Hunyadi János keszervis (Saxlehner) használata csak esetben mindkettőt meg-avítja.

Mai zürichi nyitás:
 Budapest 02275.
 Berlin 77/1, Hollandia —
 Newyork 527/1, London 2451,
 Páris 3892, Milánó 2702, Prága 1640, Budapest 2275, Zágráb 140, Zsófia —, Varsó —, Bécs 00075, centr. bélyegzet 00076

Epítőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állandó raktár és egyed-
 árusítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kősegy-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarkán)

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy cipőinket Stellner Zsigmond cipőüzletében helyeztük el bizományba, ahol a legkényesebb igények is kielégíthetők.

Tisztelettel
Engelmann és Lichter.

Férfiaknak, Nőknek

Állandóan könnyű és jól jövedelmező foglalkozás nyújt. Kikapcsolás után vidékre utazhatnak magános felek látogatására o o o ugyan itt o o o

Fényképnagyítások

elsőrendű kivitelben legolcsóbban megrendel o o o hetek o o o
 Központi Szálloda Polláknál.

200 mázsa takarmány-répa
 eladó.
 Arpád-utca 7. szám.

Eladó :-:-
 Budapesti-ut 111. sz. lakóház korszerű berendezéssel. Feltételek megtudhatók dr. Mészöly Miklós ügyvédi irodájában.

Feigenbaum Sándor

o hírlapárus o
 Tisztelettel értesíti a t. U vasútközönséget, hogy a fővárosi állomásokon a megérkezés estéjén bárhova hazhoz kézbesíti a korona külön kézbesítési díj ellenében o

Nagyban és kicsinyben azonnal szállít raktárainál, úgyszintén minden vasút- és hajóállomásra
 háztartási, ipari és gazdasági célokra
porosz-szenet
kokszt mosott kovács-szenet
VÁGÓREZSŐ
 szén agykraskodó, Bpest, V. B. 10. utca 5. Telefon: 21-30, 194-77, 51-61 Sürgőscím: Tízezer B est

Mezőgazdasági !!!GÉPEK!!!

Morzsológák, darálóok, répa-
 vagók, szecskavagók, ekék, vetőgépek, szőlő-
 zúzók és prések, motorok, cséplőgarni urák és hor-
 dóneműk nagy választékban kaphatók előregyártott kivitelben legolcsóbban, nagyban és kicsinyben a „BAJAVIDEKI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÁRUOSZTÁLYA”-nál BAJA, KÜLÖN SZÉNOSZTÁLY.
 Viszonteladóknek !! árendedmény !!

HIRDESSEN
 „FÜGGETLEN MAGYARSÁG” BAN

Mész és Cement

I. rendű friss favalegelt hófehér darabos **MÉSZ.**
 I. rendű friss Portland-cement Kirostált azárú Bükkszent, kátrány és kátránypapír állandóan a legjutányosabb árban kapható
Spitzer Illés meszkereskedőnél (Vásár-
 tér) Budapesti ut 9.
 Telefon 121 — Telefon 121.
Saját égetésű mesz.
 Minden mennyiséget házhoz szállít. Kovács szén állandóan kapható.

Használt, de jókarban levő **varrógép**
 eladó
 Jókai Mór-utca 13. sz.

Éjjeli inspekción
 dec 18 től december 25-ig reggeltől fél 8 óráig és vasárnap délután nyitva
 Dr. **MAKRAY LÁSZLÓ** gyógyszerésztára

Eladunk:

Baján 30 és 22 m holdas birtokot. Kisebb-nagyobb családi házat, szállót és legelőt. Veszprém, Vár és Pálmegyében kisebb-nagyobb birtokot. Bérlet: A Felvidéken 1000 Daxstul 144 és 123 m b birtok

Keresünk

Birtokot, kisebb-nagyobb házat, szállót, legelőt, terményt és állattart. 1100 m 800 holdas birtokhoz tartozó

„PIAC”

Dunamenti Üzletvezetőség Baja, Mészáros Lázár-u. 22. Válassz helyed.

GYERMEKEK ÖRÖME!!

Játékaik teljes kiárusítása.

Leltári árak! Hihetetlen olcsóságok!
ELTÖRHETETLENFAHINTALOVAK
MŰVÉSZI KIVITELBEN 3500 K-ért.
 Soha vissza nem térő alkalom.
 Amíg a készlet tart.

HUSZÁR ÉS BOHNER

Játék osztálya a volt gaztörök épületében a Központi Szállodával szemben

Butormintaraktár áthelyezés

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Városi mintaraktáramat

a Főtéren a Bajavidéki Közgazdasági Bank épületében volt helyiségéből saját házamban

Kossuth Lajos-utca 23. sz.

alá helyeztem át. Tisztelettel

Pollák József
 butorgyáros.

Első Jánosalmi Mészégető és Építőanyagok R-T.

Van szerencsém a n. é. építési vállalkozó, építető és sző birtokos közönséget értesíteni, hogy **mészégető telepeink**

megkezdtek működésüket és bármilyen mennyiségben szállítunk elsőrendű I. valégetett darabos **fehér meszet** mindenkor napi árban. — Ugyanitt az **ÖSSZES ÉPÍTÉSI ANYAGOK** a legolcsóbb árban kaphatók. Megrendeléseket kérünk a fenti címre Jánosalmán, vagy **ZALLEL MIKSA** építési irodája

Baja, Bethlen Gábor-u. 5.